

Gaisa aizsardzības politika Latvijā

Publicēts: 22.03.2020.

Lai aizsargātu cilvēku veselību un vidi 2009.gada 3.novembrī ir pieņemti MK noteikumi Nr.1290 „[Noteikumi par gaisa kvalitāti](#)”, kas nosaka gaisu piesārņojošo vielu pieļaujamo līmeni vidē 12 gaisu piesārņojošām vielām.

Šie noteikumi nosaka galvenos gaisa kvalitātes novērtējuma veikšanas un monitoringa nosacījumus. Pašreiz Latvijā tiek izdalītas divas zonas gaisa kvalitātes novērtēšanai un pārvaldībai - Rīgas aglomerācija (informācija par gaisa kvalitāti Rīgā pieejama [Rīgas domes mājas lapā internetā](#) un pārējā Latvijas teritorija.

Iestāde, kas ir atbildīga par gaisa piesārņojuma līmeņa mērījumiem un par mērījumos iegūtās informācijas apkopošanu un sagatavošanu Latvijā ir valsts SIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”. Informācija par gaisa kvalitātes stāvokli Latvijā un monitoringa staciju izvietojumu pieejama [Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra mājas lapā internetā](#). Savukārt informācija par gaisa piesārņojuma ietekmi uz cilvēka veselību pieejama [Veselības inspekcijas mājas lapā internetā](#).

Noteikumos minēti pasākumi, kas veicami, ja kādā teritorijā novērojams paaugstināts gaisa piesārņojuma līmenis. Piemēram, ja kādā teritorijā tiek pārsniegts atļautais piesārņojuma līmenis, attiecīgās teritorijas pašvaldība sadarbībā ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju izstrādā rīcības programmu gaisa piesārņojuma samazināšanai, ietverot tajā pasākumus gaisa piesārņojuma samazināšanai.

Lai ierobežotu saimnieciskās darbības rezultātā radītās emisijas, Ministru kabinets ir pieņēmis vairākus noteikumus, kas ierobežo dažādu [tautsaimniecības darbību radīto gaisa piesārņojumu](#).

Lai ierobežotu paskābināšanu un eitrofikāciju izraisošo piesārņojošo vielu, kā arī ozona prekursoru emisiju un uzlabotu iedzīvotāju veselības aizsardzību, Latvijai ir jānodrošina emisiju samazināšanas mērķu izpildi 2020. un 2030.gadam sēra dioksīdam, slāpekļa oksīdiem, gaistošiem organiskajiem savienojumiem un amonjakam, kas noteikti MK 2018. gada 2. oktobra [noteikumu Nr. 614 “Kopējo gaisu piesārņojošo vielu emisiju samazināšanas un uzskaites noteikumi”](#) 1.pielikumā. Datus par dažādu sektoru radīto gaisa piesārņojumu Latvijā un to prognozes apkopo un nepieciešamos aprēķinus veic Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, sadarbojoties ar citām iesaistītajām institūcijām. Jaunākie sagatavotie [emisiju pārskati un emisiju prognozes pieejami centra mājas lapā internetā](#).

Lai samazinātu gaisa piesārņojuma radīto negatīvo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī samazinātu izmaksas un zaudēto darba laiku, ko veselības problēmu un ārstu apmeklējumu dēļ rada gaisa piesārņojums VARAM ir izstrādājusi [“Gaisa piesārņojuma samazināšanas rīcības plānu 2020.-2030.gadam”](#).

Plānā noteikto pasākumu īstenošana palīdzēs nodrošināt ES līmenī noteikto gaisu piesārņojošo vielu emisiju samazināšanas mērķu 2020., 2025. un 2030. gadam izpildi un veicinās cilvēku veselības un ekosistēmu aizsardzībai atbilstošas gaisa kvalitātes sasniegšanu Latvijas pilsētās.

Ar gaisa aizsardzības politikas izstrādi Latvijā nodarbojas Piesārņojuma novēršanas nodaļa.

<https://www.varam.gov.lv/lv/gaisa-aizsardzibas-politika-latvija>